Náučný chodník Oborín

Kraj:	Košický
Okres:	Michalovce
Geomorfologická jednotka:	Východoslovenská rovina
Geologická jednotka:	neogénna panva
Chránené územia:	Chránená krajinná oblasť Latorica a chránený areál Oborínske jamy
Prístup:	bus Oborín a pešo obcou k východu 0,5 km na jej okraj
Východisko:	Oborín, 200 m severovýchodne od kostola (parkovisko)
Trasa:	Oborín: severovýchodný okraj obce pri mŕtvom ramene Laborca (parkovisko) – pozdĺž ramena k východu – pozorovateľňa vtáctva (veža) – po protipovodňovej hrádzi k juhozápadu – poľnou cestou späť do obce – Vidiecky dom Oborín (múzeum) – okolo futbalového štadióna a kostola – parkovisko
Dĺžka, prevýšenie:	3 km, prevýšenie 10 m
Čas prechodu:	1,5 h
Počet zastávok:	9
Náročnosť:	nenáročná trasa

Zameranie chodníka: prírodovedné, ochranárske, kultúrno-historické

Typ chodníka: samoobslužný, okružný, jednosmerný, peší, celoročný

Nadväznosť na turistickú značku: nie je

Rok otvorenia: 2020

Aktuálny stav: Náučný chodník je udržiavaný, prítomné informačné panely sú v dobrom stave (2022).

Textový sprievodca: nie je

Kontakt: Obecný úrad Oborín, Oborín 125, 076 75 Oborín, tel. 0566 281 860

Poznámky: (1) Číslovanie informačných panelov v teréne nie je chronologické, niektoré panely (čísla) chýbajú (3, 8) a číslo 4 obsahuje viacero panelov. (2) Žiaden z informačných panelov v teréne neobsahuje názov náučného chodníka. Pomenovali sme ho teda názvom obce, ktorý sa namiesto názvu chodníka nachádza na každom paneli. (3) Náučný chodník bol vybudovaný v rámci projektu „Realizácia vodnej zážitkovej cesty po rieke Bodrog a jej prítokoch“, preto sa občas označuje ako Vodná zážitková cesta Oborín. (4) Obec Oborín poskytuje plavbu po rieke Laborec loďkou pre max. 5 osôb od pondelka do soboty (o 10:00, 11:30 a 13:00 h) v trvaní asi 1,5 h (objednávka vopred v pracovných dňoch v čase 8 – 16 h na tel. 056 / 6281 860, 0910 350 450). Prístav na Laborci sa nachádza na odbočke z náučného chodníka, asi 470 m od hrádze.

Upozornenia: (1) Náučný chodník je prístupný len v otváracích hodinách (denne 9 – 19 h), a to za vstupné. (2) V jarnom a letnom období je v území náučného chodníka pravdepodobný hojný výskyt komárov.

Využiteľnosť pre školy

Náučný chodník je vhodný pre tematickú vychádzku a terénne vyučovanie. Pozri poznámky a upozornenia vyššie.

Čo sa oplatí vidieť na trase náučného chodníka a v okolí

Oborín. Obec juhovýchodne od Trebišova na Východoslovenskej rovine na okraji sprašového pokrovu nad pravostrannou nivou Laborca blízko jeho ústia do Latorice. Prvá písomná zmienka pochádza z roku 1221. Územie bolo osídlené už v bronzovej, halštatskej a rímskej dobe. V priestore pravekého sídliska mladšej kamennej doby z konca 5. tisícročia p. n. l. sa v roku 1960 našla Oborínska venuša, 10,5 cm vysoká hlinená neúplná plastika polosediacej ženy. Z územia pochádza i mnoho nálezov z obdobia Veľkej Moravy, z ktorých je významným hrnčiarska klenbová pec z 10. storočia. V 15. storočí bol Oborín zemepanským mestečkom s trhovým a jarmočným právom, stál tu zemný hrad „castrum Abora“, ktorý pripomínajú terénne úpravy štvorcového pôdorysu v nive Laborca severovýchodne od obce medzi protipovodňovou hrádzou a mŕtvym ramenom. V rokoch 1938 – 1944 na základe viedenskej arbitráže bola obec súčasťou Maďarska. V roku 1960 k obci pričlenili maličkú obec Kucany. Obyvateľstvo sa zaoberalo zväčša poľnohospodárstvom, pastierstvom a rybolovom, z remesiel sa rozvíjalo najmä kolárstvo. V súčasnosti sú významným zamestnávateľom neďaleké Elektrárne Vojany. Pôvodne gotický katolícky kostol sv. Mikuláša zo 14. storočia pripadol v 16. storočí reformovanej kresťanskej cirkvi, bol viackrát prestavaný, do súčasnej klasicistickej podoby po požiari v roku 1872. Zrekonštruovaný vidiecky dom na južnom okraji obce slúži ako miestne múzeum.

Chránený areál Oborínske jamy. Chránené územie na Východoslovenskej rovine východne od Oborína vyhlásené v roku 2011 v oblasti niekdajších rybníkov v nive Laborca na ochranu biotopu európskeho významu oligotrofných až mezotrofných spoločenstiev stojatých vôd s vegetáciou tried

Littorelletea uniflorae a/alebo *Isoëto-Nanojuncetea* a druhov európskeho významu marsilea štvorlistá (*Marsilea quadrifolia*) a kunka červenobruchá (*Bombina bombina*). Biotopy sú významne ohrozené šírením nepôvodných, inváznych druhov rastlín. Areál je zároveň rovnomenným územím európskeho významu a je súčasťou rozsiahleho chráneného vtáčieho územia Medzibodrožie (obe sú súčasťou sústavy Natura 2000).

Prírodná rezervácia Oborínsky luh. Chránené územie na Východoslovenskej rovine juhovýchodne od Oborína vyhlásené v roku 2021 v troch blízkych areáloch v nive Laborca a Latorice v oblasti ich sútoku na ochranu prirodzených procesov a prirodzeného vývoja prírodných spoločenstiev biotopov európskeho významu: vŕbovo-topoľových nížinných lužných lesov a dubovo-brestovo-jaseňových nížinných lužných lesov. Najjužnejšia časť rezervácie je súčasťou rozľahlejšieho územia európskeho významu Latorica a rozsiahleho chráneného vtáčieho územia Medzibodrožie (obe sú súčasťou sústavy Natura 2000).

Suchá nádrž (polder) Beša a **chránený areál Bešiansky polder** > pozri Náučný chodník Beša – Čičarovce

Chránená krajinná oblasť (CHKO) Latorica. Druhé z troch nížinných veľkoplošných chránených území na Slovensku (popri CHKO Záhorie a CHKO Dunajské luhy) vyhlásené v roku 1990 v južnej časti **Východoslovenskej roviny** a strednej časti **Zemplínskych vrchov** juhovýchodne od Trebišova v širšom okolí riek Latorica a Bodrog medzi štátnymi hranicami Slovenska s Maďarskom a Ukrajinou. V jej rovinnej časti okrem neogénneho vulkanického ostrovného pahorku Tarbucka na jej juhu (andezity, ryodacity) zaberá predovšetkým oblasti nív a agradačných valov hlavného toku Latorice a dolných tokov Laborca a Ondavy so sústavou ramien na ochranu prírody a krajiny svojráznej mozaiky lužných lesov, záplavových lúk, riečnych ramien ale aj pieskových dún. Územie s fluviálnym a eolickým reliéfom budujú kvartérne riečne (hliny) a eolické (naviate piesky) sedimenty. Jeho najvýznamnejším fenoménom je na Slovensku jedinečný komplex dnes už zriedkavých a mimoriadne vzácnych vodných a močiarnych biocenóz. Zo vzácnych vodných druhov tu rastú: lekno biele, leknica žltá, rezavka aloovitá, kotvica plávajúca, húsenikovec erukovitý a i. Zaplavované lúky s rozptýlenými skupinami krovín ako aj solitérmi prevažne vŕb sa využívajú ako pasienky. Územie leží v migračnej trase vodného vtáctva zo vzdialenejších geografických oblastí. Z pozoruhodnej fauny sa v oblasti vyskytujú: koník stepný, modlivka zelená, korytnačka močiarna, volavka purpurová, beluša malá, kormorán veľký, orliak morský, kúdelníčka lužná, netopier obyčajný a i. Prvé chránené územie v tejto oblasti – Zetény – bolo vyhlásené na ochranu lužných lesov pri Latorici už v dvadsiatych rokoch 20. storočia (dnešná prírodná rezervácia Zatínsky luh severne od Zatína). Súčasťou CHKO je ramsarská lokalita Latorica, viacero území európskeho významu a chránené vtáčie územie Medzibodrožie, prekrývajúce veľkú časť CHKO (posledné dve kategórie sú súčasťou sústavy Natura 2000). Západne od Bodrogu na západe CHKO je jej súčasťou geologicky nesmierne pestré územie časti Zemplínskych vrchov medzi Ladmovcami a Malou Tŕňou s pestrou škálou lesných aj nelesných biotopov. Zastúpenie tu majú paleozoické zlepence, pieskovce, ílovité bridlice a ryolity či dacity (Šimonov vrch), mezozoické vápence (Šomoš), ale aj neogénne andezity (Piliš) a ryolity (Borsuk).

Názvy informačných panelov

1. Plavba loďou po rieke Laborec
2. Hrad Oborín
3. Orientačná tabuľa (*chýba, resp. je označený číslom 4*)
4. Rastlinstvo
5. História obce
6. Živočíšstvo

7. Chránená krajinná oblasť Latorica
8. Orientačná tabuľa (*chýba, resp. je označený číslom 4*)
9. Chránený areál Oborínske jamy

Na trase náučného chodníka sú dvojaké informačné panely s číslom 4.

Poradie panelov na trase v teréne nesúhlasí s ich číslovaním.

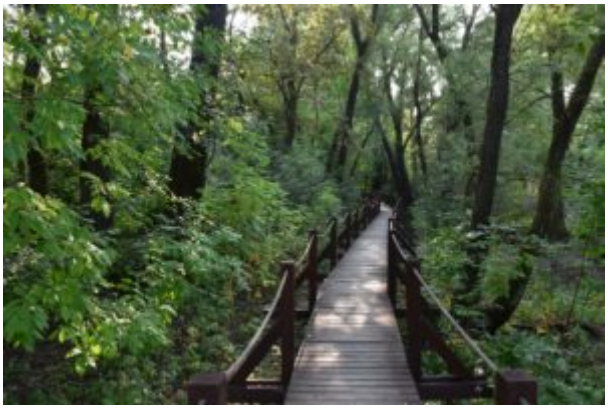

OBORÍN ČABARA
ORIENTAČNÁ TABUĽA
ORIENTATION BOARD
ORIENTÁCIÓS TÁBLA

OBORÍN ÁBARA
HISTÓRIA OBCE
THE HISTORY OF OBORÍN

